

ESG Investment Forum “ESG: มิติใหม่แห่งการวิเคราะห์หุ้นอย่างมืออาชีพ” (6)

ESG Investment Sharing: When Fund Managers Met Analysts

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) สภาธุรกิจตลาดทุนไทย (FETCO) และสมาคมนักวิเคราะห์การลงทุน (IAA) ได้ร่วมกันจัดงาน ESG Investment Forum “ESG: มิติใหม่แห่งการวิเคราะห์หุ้นอย่างมืออาชีพ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพของสถาบันตัวกลางในตลาดทุนไทยมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการลงทุนอย่างยั่งยืน และเตรียมความพร้อมให้นักวิเคราะห์การลงทุนเข้าใจถึงความสำคัญของการนำข้อมูลผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืนของธุรกิจในมิติสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (Environmental, Social และ Governance หรือ ESG) มาใช้ประกอบการวิเคราะห์และประเมินมูลค่าหลักทรัพย์

“วิเคราะห์ ESG ต้องลงลึกในรายละเอียด”

นายนิพนธ์ ไกรลาศโอฬาร ผู้จัดการกองทุนอาวุโส บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทิสโก้ จำกัด เล่าถึงจุดเริ่มต้นเรื่องการลงทุนอย่างยั่งยืนของ บลจ.ทิสโก้ ว่า เริ่มต้นขึ้นเมื่อ 6 ปีที่แล้วโดยได้สังเกตจากพฤติกรรมราคาหุ้นที่

ปรับตัวลดลงเมื่อมีปัจจัยลบด้าน ESG มากกระทบ แม้ว่าเรื่องนั้นอาจดูเหมือนไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกำไรของบริษัท เช่น กรณีเกิดการติดสินบน หรือกรณีมีการใช้ข้อมูลภายใน แต่เมื่อวิเคราะห์ลึกลงไปจะพบว่า แท้จริงแล้วปัจจัยเหล่านั้นมีความเชื่อมโยงและเกี่ยวข้องกับกำไรของธุรกิจ นอกจากนี้ ยังเป็นความต้องการของลูกค้าสถาบันที่สนใจเรื่องการลงทุนอย่างยั่งยืนอีกด้วย ในที่สุด บลจ.ทิสโก้จึงได้ศึกษาเรื่อง ESG อย่างจริงจังจนออกผลิตภัณฑ์กองทุน ESG หุ้นไทยกองแรก และล่าสุดได้ออกกองทุนหุ้นโลกยั่งยืน โดยมีผลตอบแทนในระยะยาวที่สูงกว่าตลาด (Outperform)

ปัจจัยความเสี่ยงด้าน ESG อาจไม่ได้สะท้อนให้เห็นตรง ๆ ในงบการเงิน แต่มีผลกระทบต่อ intangible value ของธุรกิจ ซึ่งไม่สามารถรับรู้รายได้ในไตรมาสไหน เช่น กรณีถูกฟ้องร้องจากชุมชน หรือมีกรณีทุจริตคอร์รัปชัน แม้ว่าธุรกิจจะยังมีผลประกอบการดีอยู่ แต่ราคาหุ้นจะตกลง ดังนั้นนักวิเคราะห์การลงทุนจึงควรต้องคำนึงถึงประเด็นด้าน ESG ในการวิเคราะห์ ควบคู่ไปกับการวิเคราะห์ทางการเงิน

ปัจจุบันนักวิเคราะห์ที่ได้นำเรื่อง ESG มาเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ อีกทั้งมีแนวโน้มที่ผู้ลงทุนนำ ESG มาใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนกันเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะผู้ลงทุนสถาบันขนาดใหญ่ในระดับโลกที่ให้ความสำคัญกับประเด็น ESG อย่างจริงจัง จากสถิติพบว่าผู้ลงทุนสถาบันได้ขายหุ้นทั้งหรือเลิกลงทุน หากพบว่าธุรกิจมีประเด็น ESG ในด้านลบ เช่น หุ้นในกลุ่มอุตสาหกรรมเดินเรือที่มีการทิ้งซากเรือไว้ในทะเลและส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ หรือหุ้นในธุรกิจที่ยังพึ่งพาการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลเป็นหลัก

คุณนิพนธ์ให้ข้อแนะนำเกี่ยวกับกลยุทธ์การลงทุนอย่างยั่งยืน ซึ่งประกอบด้วยกลยุทธ์ 6 แบบ ดังนี้

1) Exclusionary Screening หลีกเลี่ยงการลงทุนในธุรกิจที่มีปัจจัยลบด้าน ESG เช่น ไม่ลงทุนในธุรกิจที่ยังใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล ธุรกิจถ่านหิน แอลกอฮอล์ ยาสูบ การพนัน อาวุธสงคราม เป็นต้น

2) ESG Integration นำปัจจัยด้าน ESG มาพิจารณาในการลงทุน ควบคู่ไปกับการวิเคราะห์งบการเงินและแนวโน้มของธุรกิจ

3) Active Ownership ใช้สิทธิของผู้ลงทุนในฐานะผู้ถือหุ้นในการออกเสียงในวาระต่าง ๆ ในการประชุมผู้ถือหุ้น หรือให้ข้อเสนอแนะกับนักลงทุนสัมพันธ์และผู้บริหารของบริษัทที่เข้าไปลงทุน

4) Best-in-Class Selection คัดเลือกลงทุนในกิจการที่สามารถบริหารจัดการประเด็นด้าน ESG ได้ดี แม้ว่ากิจการนั้นจะดำเนินธุรกิจในอุตสาหกรรมที่มีส่วนทำลายสังคมหรือสิ่งแวดล้อมก็ตาม เช่น ธุรกิจน้ำมันที่ได้บริหารจัดการความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมหรือได้ดำเนินการชดเชยเพื่อทำให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้น ทำให้ลดความเสี่ยงหรือผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อม

5) Thematic Investing ลงทุนตามเทรนด์ที่เป็นประเด็นด้าน ESG เช่น การลงทุนในเทคโนโลยีสะอาด การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์สีเขียว (Green real estate)

6) Impact Investing ลงทุนด้วยเจตนาที่จะสร้างประโยชน์ต่อสังคมหรือสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการสร้างผลตอบแทนทางการเงิน

การนำประเด็นด้าน ESG มาพิจารณาในการวิเคราะห์การลงทุน อาจเริ่มต้นจากการใช้ข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนเปิดเผยในรายงานประจำปี รายงานความยั่งยืน หรือแบบแสดงรายการ 56-1 ซึ่งอาจยังมีข้อจำกัดว่า ข้อมูล ESG ของแต่ละ

บริษัทอาจยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น อาจใช้หน่วยหรือตัวชี้วัดที่แตกต่างกัน ส่วนข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม อาจยังมีข้อจำกัดเรื่องการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

ดังนั้นนักวิเคราะห์การลงทุนควรต้องมีบทบาทในการสอบทานและคัดกรองข้อมูล รวมถึงทวนสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยละเอียดด้วยการเข้าพบบริษัทจดทะเบียน เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ที่แม่นยำมากขึ้น ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงของพอร์ตการลงทุนและสร้าง Alpha หรือผลตอบแทนการลงทุนที่ชนะตลาดได้
